

FORSVARSAKADEMIET

August 2025

Uddannelsesordning

FLYVEVÅBNETS OVERSERGENT UDDANNELSE.

FLYVEVÅBNETS SERGENTSKOLE

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	3
UDDANNELSENS FORMÅL	3
UDDANNELSENS VARIGHED	3
UDDANNELSENS MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTE	3
UDDANNELSENS TITEL	4
ADGANGSKRAV OG FORUDSÆTNINGER.....	4
UNDERVISNINGS- OG ARBEJDSFORMER.....	4
UDDANNELSENS STRUKTUR OG OPBYGNING	5
EVALUERING	6
OPGAVER, PRØVER OG BEDØMMELSER	6
OVERSIGT OVER PRØVER OG BEDØMMELSER.....	7
Reeksaminationer	7
Klage over prøver	7
Dokumentation for gennemførelse af uddannelsen	8
MERIT	8
ØVRIGE BEMÆRKNINGER	8
Aktiviteter og deltagelsespligt.....	8
Fravær	8
MODULBESKRIVELSER.....	10
Modul: Personlig ledelse og relationer i Forsvaret (PLR)	10
Modul: Teamdynamikker.....	12
Modul: Flyvevåbnets organisation og opgaver.....	14
Modul: Føring og operativ ledelse.....	16
Modul: Oversergenten som kultur- og holdningsbærer.....	18
Modul: Administration og forvaltning	20
Modul: Læring og udvikling	22

INDLEDNING

Uddannelsesordningen gælder for Flyvevåbnets Oversergentuddannelse.

Uddannelsesordningen er relateret til dansk kvalifikationsramme for livslang læring, niveau 4/5.

Mål for læringsudbytte, struktur, overordnede studie- og undervisningsaktiviteter samt eksaminer for det enkelte modul fremgår af de respektive modulbeskrivelser.

Forsvarsakademiet er overordnet ansvarlig for oversergentuddannelsens gennemførelse og faglige indhold. Uddannelsen gennemføres i et samarbejde mellem Forsvarsakademiet og Flyvevåbnets Sergentskole (FSGS). Chefen for Flyvevåbnets Sergentskole er studiechef og ansvarlig for Oversergentuddannelsen.

Uddannelsesordningen er gældende fra august 2025.

UDDANNELSENS FORMÅL

Uddannelsen har til formål at skabe de fornødne forudsætninger hos eleven til, at vedkommende kan fungere som mellemleder på oversergentniveauet jf. kompetenceprofilen for oversergent i Flyvevåbnet.

Uddannelsen skal herunder give eleven viden, færdigheder og kompetencer, således at eleven kan:

- Udføre ledelsesfunktioner for flere grupper/teams inden for eget speciale.
- Udføre førings- og soldatermæssige opgaver for flere grupper/teams, der bidrager til et miljø, som giver operativ handlefrihed for Flyvevåbnets kapaciteter.
- Udføre opgaver af styrings- og forvaltningsmæssig karakter inden for egen funktion.
- Iværksætte løsninger af opgaver, selvstændigt eller gennem delegering, af underlagt/sidestillet personel.
- Identificere behov for og iværksætte kompetenceudvikling af underlagt/sidestillet personel.
- Tage ansvar for planlægning, tilrettelæggelse, gennemførelse og evaluering af læringsaktiviteter for underlagt/sidestillet personel og teams.

UDDANNELSENS VARIGHED

Uddannelsen har en varighed af 10 uger, ekskl. ferie og helligdage, fordelt over 7 moduler.

UDDANNELSENS MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTE

Efter endt uddannelse skal eleven have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Have viden om principielle og procesmæssige begreber i relation til Forsvarets organisation, i særdeleshed eget værns opbygning.
- Have viden om skriftlig kommunikation herunder administrative regler og bestemmelser inden for eget funktionsområde.
- Have viden om teorier inden for mentoring, samt Flyvevåbnets praktiske anvendelse af mentorvirke.
- Have forståelse af Flyvevåbnets relationelle og samarbejdsrelaterede behov, herunder forståelse af teorier om god kommunikation.
- Have forståelse af Forsvarets medarbejderudviklingsværktøjer.
- Have forståelse af forsvarsindsatsen, som har til hensigt at forebygge en forestående trussel og som primært er fokuseret på operationer, der gennemføres på en flyvestation.
- Have viden om Forsvarets politik i forhold til kønskrænkende adfærd.

Færdigheder

- Kunne omsætte ledelses- og føringsmæssig teori til praksis, ved at formidle, tilrettelægge, lede, føre og kontrollere opgaver for sine undergivne personel/teams.

- Kunne målrette, anvende og evaluere forskellige kommunikative redskaber i sin ledelsespraksis.
- Kunne udvikle sit personlige lederskab og understøtte dette med sine personlige egenskaber. Kunne anvende læringsmæssige metoder og redskaber samt de færdigheder, der knytter sig hertil i forhold til roller som specialist- og mellemlider.
- Kunne formidle og vurdere praksisnære problemstillinger i forbindelse med ledelsesopgaver og opstille, samt vælge, løsningsmuligheder.
- Kunne udvælge og anvende forskellige kommunikative redskaber og teorier i sin ledelsespraksis herunder samtale – og coachingteknikker, konflikthåndtering og anerkendende ledelse.
- Kunne anvende Forsvarets medarbejderudviklingsværktøjer til gennemførelse af medarbejderudviklings- og bedømmelsessamtaler.
- Kunne udvælge og anvende administrative regler og bestemmelser i forhold til eget funktionsområde, til udarbejdelse af afgrænsede skriftlige redegørelser uden særlige formkrav.
- Kunne identificere praktiske og/eller teoretiske problemstillinger i relation til sikkerhedsvirket, med fokus på at sikre og forsvare kritisk infrastruktur, materiel og personel inden for oversergentens ansvarsområde.
- Kunne identificere og bidrage til forebyggende indsatser, som omhandler CBRN herunder resiliens, spredning og redundans, med henblik på at beskytte personel, materiel og installationer.
- Kunne identificere og bidrage til genopretningen af operationsevnen efter angreb og evt. skader på etableringer, manøvreområde og personel.
- Kunne forvalte og lede ud fra Forsvarets politik om krænkende adfærd for sine undergivne personel/teams.

Kompetencer

- Kunne indgå i tværfaglige samarbejdsrelationer og via kommunikation i eget ledelsesrum, skabe opgaveløsning i organisationen.
- Kunne indgå i udviklingsorienterede arbejdsprocesser som mentor og vejleder for undergivne, samt bidrage med faglige input inden for eget speciale til gavn for udvikling af værnets og andre samarbejdspartneres processer og metoder.
- Kunne tage ansvar for udarbejdelse af afgrænsede skriftlige redegørelser uden særlige formkrav, ved anvendelse af administrative regler og bestemmelser i forhold til eget funktionsområde.
- Kunne planlægge og tage ansvar for læringsmæssige processer i normale arbejdsituationer i relation til underlagt personel/teams.
- Kunne tage ansvar for, samt formidle forståelse af, flyvevåbnets værdier; professionalisme, lederskab, fleksibilitet, sammenhold, menneskelighed og effekt.
- Tage ansvar for elementer af den samlede forsvarsopgave i relation Flyvevåbnets installationer.

UDDANNELSENS TITEL

Uddannelsen benævnes: Flyvevåbnets Oversergentuddannelse

Uddannelsens engelske titel er: Royal Danish Air Force Senior Sergeant Course

ADGANGSKRAV OG FORUDSÆTNINGER

Før ansøgning om optagelse skal ansøger have gennemført og bestået den grundlæggende sergentuddannelse (GSU) samt have min. 2 års erfaring i funktionen.

Eleven skal godkendes ved egen myndighed og indstilles til optagelse på oversergentuddannelsen via FLK og være bedømt egnet eller meget egnet til forfremmelse et niveau frem i punkt 5: "Vurdering af potentiale" i seneste FOKUS-bedømmelse.

UNDERVISNINGS- OG ARBEJDSFORMER

Flyvevåbnets Oversergentuddannelse (FOU) gennemføres ved Flyvevåbnets sergentskole (FSGS) som tilstedeværelsesuddannelse, med brug af Blended Learning.

Det betyder, at eleven skal gennemføre uddannelsen som en blanding af tilstedeværelse og fjernundervisning i forskellige former. Uddannelsen gennemføres primært som tilstedeværelsesundervisning og veksler mellem teori og praksis. De teoretiske moduler skal understøtte de efterfølgende praksisbaserede moduler.

Fjernundervisningen gennemføres ved anvendelse af elektroniske læringsplatforme, mens tilstedeværelsesundervisningen gennemføres ved FSGS i Karup.

De læringsmæssige aktiviteter i undervisningen tilrettelægges således, at undervisningens form understøtter uddannelsens mål for læringsudbytte og det faglige indhold. Fokus ligger på praksisnære læringsaktiviteter, og uddannelsen understøtter elevens eget initiativ samt anvender gruppe- og case arbejde til at opnå uddannelsens læringsudbytte.

Læringsaktiviteterne vil tilstræbe at tage afsæt i de nyeste pædagogiske erfaringer inden for feltet omhandlende voksenuddannelse, hvorfor det forventes at eleven deltager aktiv i læringen.

UDDANNELSENS STRUKTUR OG OPBYGNING

Uddannelsen består af 7 moduler fordelt over tre hovedområder.

De 7 moduler:

1. Personlig ledelse og relationer i Forsvaret – PLR (18 dage)	2. Teamdynamikker (3 dage)	3. FLV Organisation og opgaver (8 dage)	4. Føring og operativ ledelse (7 dage)	5. Oversergenten som kultur- og holdningsbærer. (3 dage)	6. Administration og forvaltning (2 dage)	7. Læring og udvikling/Militær Mentaltræning (9 dage)
---	-------------------------------	--	---	---	--	--

Uddannelsens struktur er tilrettelagt således, at der opnås en naturlig læringsprogression.

Modulerne bliver afviklet i den rækkefølge som er beskrevet herunder og er opdelt i tre hovedområder. Inden for hvert hovedområde afvikles de enkelte moduler parallelt, så der opnås afveksling og synergi i undervisningen.

1. Selvindsigt
 - a. Personlig ledelse og relationer i Forsvaret - PLR
 - b. Teamdynamikker
2. Organisationen
 - a. FLV organisation og opgaver
 - b. Føring og operativ ledelse
 - c. Oversergenten som kultur- og holdningsbærer
3. Faglighed
 - a. Administration og forvaltning
 - b. Læring og udvikling/Militær Mentaltræning

Herunder er en kort beskrivelse af de enkelte moduler. En mere detaljeret beskrivelse af modulerne findes i respektive afsnit af uddannelsesordningen.

Personlig ledelse og relationer i Forsvaret - PLR

Formålet med modulet er at give eleven større klarhed over egne værdier, styrker og udviklingsområder inden for eget funktionsområde og ledervirke.

Teamdynamikker

Formålet med modulet er at sætte eleven i stand til at identificere, analysere og håndtere udfordringer og udviklingsmuligheder for et givent team, samt at kunne anvende konkrete metoder til at opbygge et team og sætte klare mål for at kunne opnå gode resultater for teamet.

FLV organisation og opgaver

Formålet med modulet er at skabe bevidsthed om egen myndigheds organisering, samt en større helhedsforståelse for det samlede Flyvevåben, for derigennem at medvirke til at skabe større synergi på tværs af enheder/myndigheder.

Føring og operativ ledelse

Formålet med modulet er at uddanne eleven til at kunne varetage funktionen som "leder for ledere" eller en funktion i forbindelse med forskellige mulige scenarier i egen enhed i relation til Flyvevåbnets operative virke. Eleven skal kunne udarbejde handlingsplaner for indsatsen.

Oversergenten som kultur- og holdningsbærer

Formålet med modulet er at få italesat de forventninger, der følger med graden oversergent, i relation til skabelse af holdninger, moral og disciplin gennem personligt eksempel.

Administration og forvaltning

Formålet med modulet er at skabe bevidsthed om administrative og forvaltningsmæssige forhold der kan knyttes til oversergentniveauet.

Læring og udvikling/Militær Mentaltræning

Formålet med modulet er at træne eleven i løsning af flere formidlingsopgaver inden for f.eks. undervisning, briefing, mødeledelse m.v. samt planlægning af diverse relevante uddannelser og uddannelsesaktiviteter i egen enhed. Desuden introduceres til Veterancentrets (VETC) forståelse af militær mentaltræning (MMT) og klæde deltagerne på til at kunne videreformidle og implementere MMT i egen kontekst.

EVALUERING

Uddannelsens læringsmål, planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse evalueres jf. FAKBST 180-4. Evalueringen, herunder respektive analyserapporter og uddannelsesrapporter samles i en årlig uddannelsesrapport jf. FAKBST 180-3, FAKBST 180-10, FAKBST 180-17.

Evalueringerne indgår i den samlede kvalitetssikring og anvendes til løbende udvikling af uddannelsen.

OPGAVER, PRØVER OG BEDØMMELSER

Undervejs i uddannelsen vil der løbende være obligatoriske afleveringer og skriftlige opgaver. Det kan være ved afslutningen af et modul, men også en læringshåndbog/portefølje som det forventes, at eleven skriver i.

Elevens læringsudbytte dokumenteres undervejs ved praktiske aktiviteter/øvelser samt ved bedømmelse af bl.a. teoretiske og praktiske opgaver, projekter og mundtlige fremlæggelser.

Bedømmelse og evaluering er en individuel vurdering af den enkelte elev og tager udgangspunkt i en standardiseret bedømmelsesplan med fokus på særligt udvalgte vurderingskriterier, som er formuleret på baggrund af modulets læringsmål.

Nedenfor er en oversigt over de bedømmelser, som skal bestås. Eleverne vil gennem hele uddannelsen løbende føre en studieportefølje som vil indgå i den samlede bedømmelse af den enkelte. Denne studieportefølje skal afleveres til bedømmelse efter hvert modul, bortset fra Personlig ledelse og relationer i Forsvaret, og vil blive bedømt bestået/ikke bestået.

Det enkelte modul er bestået, når elevens personlige og faglige udvikling vurderes tilfredsstillende ud fra bedømmelsesplaner, præsentationer, refleksionsnotater, samt aflevering af læringsportefølje.

Oversergentuddannelsen er bestået, når alle moduler på uddannelsen er bestået.

OVERSIGT OVER PRØVER OG BEDØMMELSER

Oversergentuddannelsen			
Modul	Prøveform	Bedømmelse	Bedømmer
1. Personlig ledelse og relationer i Forsvaret	Individuel eksamen	7 trins skala	intern
2. Teamdynamikker			
3. Flyvevåbnets organisation og opgaver	1 x projektgruppe, fremlæggelse og refleksionsdokument 1 x Læringsportefølje	Bestået/ikkebestået	intern
4. Føring og operativ ledelse	1 x projektgruppe, fremlæggelse og refleksionsdokument 1 x Læringsportefølje	Bestået/ikkebestået	intern
5. Oversergenten som kultur- og holdningsbærer	1 x projektgruppe, fremlæggelse og refleksionsdokument 1 x Læringsportefølje	Bestået/ikkebestået	intern
6. Administration og forvaltning	1 x Læringsportefølje	Bestået/ikkebestået	intern
7. Læring og udvikling/Militær Mentaltræning	1 x projektgruppe, fremlæggelse og refleksionsdokument 1 x Læringsportefølje	Bestået/ikkebestået	intern

Reeksaminationer

Hvis eleven ikke består en opgave, eksamen eller aktivitet ud fra bedømmelsesplanen, kan uddannelseslederen ud fra en helhedsvurdering bestemme, om eleven får mulighed for at få en reeksamination.

Såfremt der gives mulighed for reeksamination, kan eleven fortsat deltage på de resterende moduler i uddannelsen, men ville ikke kunne bestå uddannelsen, før vedkommende består det pågældende modul. Reeksamination skal være gennemført før afslutning af efterfølgende modul. Der tilbydes kun et reeksaminationsforsøg.

Hvis en elev efter reeksamination fortsat ikke har bestået et modul, vil eleven som udgangspunkt afgå fra uddannelsen. Eleven, elevens egen myndighed samt uddannelseslederen vil herefter udarbejde en plan for det videre forløb, med henblik på at skabe forudsætningerne for, at eleven kan genindtræde på uddannelsen på et senere tidspunkt.

Eleven kan også indstilles til afgang fra uddannelsen iht. FKOBST FAK 180-7, Bestemmelse for uansøgt afgang fra Forsvarets leder- og mellemlideruddannelser der gennemføres ved siden af havende tjeneste, hvis det ud fra et konkret og individuelt grundlag ikke vurderes, at eleven udviser de forventede holdninger og personlige kompetencer, der må forventes af en kommende oversergent jf. forsvarets værdier, ledelsesgrundlag og kompetenceprofilen.

Klage over prøver

Eleven kan jf. FAKBST 180-2 indgive klage over en prøve eller eksamen, hvis vedkommende mener, at gennemførelsen af prøven eller bedømmelsen ikke har været gennemført korrekt, eller eleven af andre grunde ikke umiddelbart kan acceptere prøveresultatet.

En klage skal jf. FAKBST 180-2 afsnit 21 være skriftligt begrundet og indgives til Forsvarsakademiets studiekontor (studiekontor@fak.dk), der efter registrering videresender til Forsvarsakademiets Uddannelsesstyringssektion. Klagen skal indgives senest to uger efter, at prøveresultatet er meddelt. Fristen løber dog tidligst fra den dato, der er oplyst for

meddelelsen af resultatet. Forsvarsakademiets Dekan kan dispensere fra ovennævnte klagefrist, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Hvis klagen vedrører øvrige forhold, der eksempelvis vedrører bedømmerne, forelægger Uddannelsesstyrssektionen klagen for bedømmerne, der har en frist på to uger til at afgive en udtalelse om klagen. Uddannelsesstyrssektionen kan bestemme, at bedømmerne får en længere frist, hvis der foreligger særlige omstændigheder. I beregningen af bedømmernes frist indgår juli måned ikke. Klageren skal have lejlighed til at kommentere bedømmernes udtalelser inden for en frist på mindst en uge. Forsvarsakademiets dekan træffer afgørelse på grundlag af bedømmernes udtalelse og klagerens kommentarer til udtalelsen.

Dekanens afgørelse kan gå ud på tilbud om en ombedømmelse, en ny prøve eller at klageren ikke får medhold. En mundtlig prøve kan ikke ombedømmes.

Afgørelsen af en klagesag, herunder resultatet af en eventuel ombedømmelse og/eller ny prøve, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Dog kan retlige spørgsmål, herunder forvaltningsretlige, påklages til Forsvarsministeriets Personalestyrelse.

Dokumentation for gennemførelse af uddannelsen

Hvis eleven består Personlig ledelse og relationer (PLR) tildes et kursusbevis i eboks og et Q i DeMars.

Efter tilfredsstillende gennemførelse af den samlede oversergentuddannelses 7 moduler tildes eleven et overordnet kursusbevis i eboks og et Q i DeMars for Flyvevåbnets Oversergent uddannelsen (FOU).

MERIT

Der kan ansøges om merit for modul: Personlig ledelse og relationer i Forsvaret (PLR), så længe den samlede uddannelse gennemføres modulopdelt.

Der kan ikke ansøges om merit for andre dele af uddannelsen.

Ansøgning om merit sker jf. gældende regler og proces i FAKBST 180-16. Hver ansøgning behandles konkret og individuelt.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Aktiviteter og deltagelsespligt

Flyvevåbnets oversergentuddannelse gennemføres som fuldtidsstudie, hvorfor eleven ikke kan deltage i anden tjeneste under gennemførelsen.

Under undervisningsperioder ved FSGS (tilstedeværelsesdage, styret fjernundervisning, studiedage m.m.) er eleven arbejdstidsneutral, og der kan ikke optjenes merarbejde eller ydelser.

Det er vigtigt, at myndigheden støtter op om eleven, under og efter uddannelsen. Før eleven starter på uddannelsen bør dennes leder i samråd med eleven klarlægge enhedens og elevens personlige målsætning i relation til læringsudbyttet for uddannelsen eller de enkelte temaer.

Fravær

Som udgangspunkt kan eleven ikke have fravær på de enkelte tilstedeværelsesdage. Der kan derfor ikke planlægges på deltagelse i andre aktiviteter ved enheden.

Hvis det skulle ske – for eksempel ved sygdom – vil uddannelseslederen i hvert enkelt tilfælde tage stilling til, om eleven kan fortsætte.

Vurderes det, at læringsudbyttet ikke kan opfyldes, eller at eleven ikke opfylder beståelseskriterierne for uddannelsen, vil eleven fortsat kunne deltage på de resterende moduler i uddannelsen, men ville ikke kunne bestå uddannelsen, og må på et senere tidspunkt tilgå det enkelte modul på oversergentuddannelsen. I dette tilfælde, vil eleven, elevens egen myndighed samt uddannelseslederen i samarbejde udarbejde en plan for det videre forløb som der løbende vil blive fulgt op på, eller om eleven evt. skal afgang fra uddannelsen.

MODULBESKRIVELSER

Modul: Personlig ledelse og relationer i Forsvaret (PLR)

Varighed: 18 dage

FORMÅL

At give elevenen større klarhed over egne værdier, styrker og udviklingsområder inden for eget funktionsområde og ledervirke.

LÆRINGSUDBYTTE

Efter afslutningen af Personlig ledelse og relationer i forsvaret - PLR skal eleven have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have forståelse af praksis, teori og metode inden for opnåelse af øget bevidsthed omkring sig selv og andre.
- Skal have viden og forståelse for egen lederrolle, i forhold til personlige værdier, styrker og udviklingsområder.
- Skal have viden om og forståelse for; kommunikative teorier, metoder og dialogværktøjer, som kan bruges til den gode opgaveløsning og samarbejde i en organisatorisk kontekst.

Færdigheder

- Skal kunne vurdere og justere indre tilstande, impulser, ressourcer og adfærd i praksisnære arbejdsituationer.
- Skal kunne vurdere andres behov samt anvende en anerkendende tilgang i samtale og ledelseskommunikation.

Kompetencer

- Skal kunne identificere og udvikle et personligt grundlag for eget lederskab.
- Skal kunne indgå i samarbejdsrelationer, og via kommunikation i eget ledelsesrum skabe den gode opgaveløsning i organisationen.
- Skal kunne identificere, hvilke samarbejds- og konflikthåndteringsmetoder, der er relevante at bruge i egen lederpraksis.

INDHOLD

- Følelsesmæssig intelligens
- Systemisk tænkning
- Proaktivitet
- Lederens personlige værdier
- Persontyper
- Mit personlige ledelsesgrundlag
- Lederens planlægning
- Kognition og neuropsykologi
- Lederens selvforståelse
- Samtaleteknik og samtaleværktøjer
- Den Coachende tilgang
- Mentoring
- Kommunikation i organisationen
- Min kommunikationsstrategi
- Mødeledelse

- Samarbejde og konflikthåndtering
- Case arbejde

UNDERVISNINGS- OG STUDIEMETODER

Modulet tilrettelægges og gennemføres som tilstedeværelsesundervisning ved FSGS.

Undervisningen bygger på en tværfaglig, problem- og løsningsorienteret tilgang og vil i sin tilrettelæggelse og gennemførelse i udstrakt grad inddrage elevernes erfaring og praksis. Undervisningen involverer en betydelig grad af selvrefleksion og samarbejde blandt eleverne.

EKSAMEN

Prøveform: Mundtlig eksamen kombineret med en individuel erhvervscase. Erhvervscasen indgår med en helhedsvurdering som en del af bedømmelsen.

Censur: Intern

Bedømmelse: Efter 7-trins karakterskalaen

Det er en forudsætning for at kunne gå til eksamen, at alle studieprodukter er afleveret og godkendt. (Mit personlige ledelsesgrundlag og Min kommunikationsstrategi)

Eksamensbevis

Til de elever der består modulet udstedes eksamensbevis som indgår i det samlede uddannelsesbevis for oversergentuddannelsen.

Modul: Teamdynamikker

Varighed: 3 dage

FORMÅL

Formålet med modulet er at sætte eleven i stand til at identificere, analysere og håndtere udfordringer og udviklingsmuligheder for et givent team, samt at kunne anvende konkrete metoder til at opbygge et team og sætte klare mål for at kunne opnå gode resultater for teamet.

LÆRINGSUDBYTTE

Efter afslutning af modulet vil eleven have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Have viden om og forståelse af definitionen af et team.
- Have viden om og forståelse af udvalgte teorier/modeller omkring teamdannelse og teamdynamikker.
- Have forståelse af og dermed viden om de dynamikker som lederen skal have opmærksomhed rettet mod i et udviklingsperspektiv, til styrkelse af fremtidig opgaveløsning i et team.

Færdigheder

- Kan anvende konkrete metoder til at undersøge, hvilke udfordringer et team står i og hvilke udviklingsmuligheder, som teamet med fordel kan fokusere på.
- Kan vælge relevante værktøjer i planlægningen af et teamudviklingsmøde samt vurdere egen gennemførelse af møde i egen myndighed.
- Kan vurdere fremmende og hæmmende adfærd ift. opbygning af et team.
- Kan som teamleder, eller medlem af et team, anvende sin indsigt i teamdynamikker til at begrunde sine valg og fravalg ift. udvikling af et team.

Kompetencer

- Kan tage ansvar for udvikling af egne teams i det daglige virke ved egen myndighed, ud fra et personligt perspektiv.
- Kan tag ansvar for at rådgive og vejlede, hvordan et team kan udvikles frem mod at styrke samarbejdet i et team.

INDHOLD

- Forståelse, samt udvikling af high performance team
- Organisationskulturer
- Enezere/Det Sociale Landkort
- Case arbejde

UNDERVISNINGS- OG STUDIEMETODER

Modulet tilrettelægges og gennemføres som tilstedeværelsesundervisning ved FSGS.

Undervisningen bygger på en tværfaglig, problem- og løsningsorienteret tilgang og vil i sin tilrettelæggelse og gennemførelse i udstrakt grad inddrage elevernes erfaring og praksis. Undervisningen involverer en betydelig grad af selvrefleksion og samarbejde blandt eleverne.

EKSAMEN

Pensum og indhold af dette modul indgår som en del af eksamen i modulet PLR.

Prøveform: Mundtlig eksamen kombineret med en individuel erhvervs-case. Erhvervs-casen indgår med en helhedsvurdering som en del af bedømmelsen.

Censur: Intern

Bedømmelse: Efter 7-trins karakterskalaen

Det er en forudsætning for at kunne gå til eksamen, at alle studieprodukter er afleveret og godkendt. (Mit personlige ledelsesgrundlag og Min kommunikationsstrategi)

Modul: Flyvevåbnets organisation og opgaver

Varighed: 8 dage

FORMÅL

Formålet med modulet er at skabe bevidsthed om egen myndigheds organisering, samt en større helhedsforståelse for det samlede Flyvevåben, for derigennem at medvirke til at skabe større synergi på tværs af enheder/myndigheder.

LÆRINGSUDBYTTE

Efter afslutning af modulet vil eleven have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Have viden om og forståelse af egen myndigheds organisation og styringsmekanismer.
- Have viden om og forståelse af egen myndigheds opgave og ansvarsbeskrivelse.
- Have viden om og forståelse af Flyvevåbnets organisation og styringsmekanismer.
- Have viden om og forståelse af værdien af et netværk på tværs af organisation såvel internt som eksternt.
- Have viden om og forståelse af øvrige udvalgte myndigheders virke, opgave og ansvar gennem fysiske besøg ved myndigheden.

Færdigheder

- Kan anvende den opnåede viden om egen myndigheds-/Flyvevåbnets organisation, samt de enheder der er besøgt.
- Kan præsentere og diskutere den opnåede viden bl.a. med eget perspektiv på et fremtidigt virke, som oversergent et sted i FLV-organisation.

Kompetencer

- Kunne tage personlig stilling til myndighedens løsning af opgaver i relation til opgave- og ansvarsbeskrivelsen samt søge nødvendig vejledning og sparring i eget netværk/egen organisation.

INDHOLD

- Grundlæggende organisationsteori
- Egen myndigheds organisationsdiagram
- Andre myndigheders organisationsdiagram
- Egen myndigheds opgave- og ansvarsbeskrivelse
- Andre myndigheders opgave- og ansvarsbeskrivelse
- Handlingsprogram for egen myndighed
- Handlingsprogram for andre myndigheder
- Studietur til flyvevåbnets myndigheder
- Case arbejde

UNDERVISNINGS- OG STUDIEMETODER

Modulet tilrettelægges og gennemføres delvis som tilstedeværelsesundervisning ved FSGS og delvist som tjenestestedsbesøg ved Flyvevåbnets myndigheder. Dette modul afvikles samtidig med modulerne Føring og operativ ledelse samt modulet Oversergenten som kultur- og holdningsbærer da man udnytter synergieffekten ved at være ude ved de forskellige myndigheder.

Undervisningen bygger på en tværfaglig, problem- og løsningsorienteret tilgang, og vil i sin tilrettelæggelse og gennemførelse i udstrakt grad inddrage elevernes erfaring og praksis. Undervisningen involverer en betydelig grad af selvrefleksion og samarbejde blandt eleverne.

Det tilstræbes i forbindelse med besøg og undervisning i de enkelte enheder, at de elever som er tilknyttet den pågældende enhed, er tovholdere på besøget og i undervisningen, men dette betyder også at der forventes en betydelig

støtte fra enheden, i form af SME'er (Subjekt Matter Experts) til at kvalificere samt understøtte undervisningen i den pågældende enhed. I det tilfælde en given enhed ikke har en elev på det pågældende hold, skal enheden selv forestå tovholderfunktionen under besøget og i undervisningen.

EKSAMEN

Prøveform: eksamen består af to dele.

1. Refleksionsnotat hvor eleven forholder sig til indholdet på modulet set gennem en optik som oversergent/mellemleder. Refleksionsnotatet er individuelt, men indgår i et projektgruppearbejde hvor gruppen på holdet gennemfører et oplæg.
2. Læringsporteføljen hvor eleven løbende fører dagbog over de refleksioner vedkommende har i forbindelse med de enkelte lektioner i modulet.

Refleksionsnotatet samt læringsporteføljen indgår sammen med præstationen i projektgruppearbejdet i den samlede bedømmelse.

Censur: Intern

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Modul: Føring og operativ ledelse

Varighed: 7 dage

FORMÅL

Formålet med modulet er at uddanne eleven til at kunne varetage funktionen som "leder for ledere" eller en funktion i forbindelse med forskellige mulige scenarier i egen enhed i relation til Flyvevåbnets operative virke. Eleven skal kunne udarbejde handlingsplaner for indsatsen.

Derudover skal eleven opnå indsigt og forståelse for andre lignende scenarier og indsatser i andre enheder.

LÆRINGSUDBYTTE

Efter afslutning af modulet vil eleven have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Have forståelse af forsvarsindsatsen, som har til hensigt at forebygge en forestående trussel og som primært er fokuseret på operationer, der gennemføres på en flyvestation.

Færdigheder

- Kunne omsætte ledelses- og føringsmæssig teori til praksis, ved at formidle, tilrettelægge, lede, føre og kontrollere opgaver for sine undergivne personel/teams.
- Kunne identificere praktiske og/eller teoretiske problemstillinger i relation til sikkerhedsvirket, med fokus på at sikre og forsvare kritisk infrastruktur, materiel og personel inden for OS ansvarsområde.
- Kunne identificere og bidrage til genopretningen af operationsevnen efter angreb og evt. skader på etableringer, manøvreområde og personel.

Kompetencer

- Tage ansvar for elementer af den samlede forsvarsopgave i relation Flyvevåbnets installationer.

INDHOLD

- Krigsførelsens kredsløb
- Mission Command
- Operationsplanlægning
- National forsvarsplan
- NATO-doktrin og Force Protection i Flyvevåbnet
- Force Protection overordnet inddeling
- Force Protection analyse
- Koordination af Force Protection
- Taktiske case scenarier via terrænbord
- 5-punktsbefaling

UNDERVISNINGS- OG STUDIEMETODER

Modulet tilrettelægges og gennemføres delvis som tilstedeværelsesundervisning ved FSGS og delvist som tjenestestedsbesøg ved Flyvevåbnets myndigheder. Dette modul afvikles samtidig med modulet FLV organisation og opgaver samt modulet Oversergenten som kultur- og holdningsbærer da man udnytter synergieffekten ved at være ude ved de forskellige myndigheder.

Undervisningen bygger på en tværfaglig, problem- og løsningsorienteret tilgang, og vil i sin tilrettelæggelse og gennemførelse i udstrakt grad inddrage elevernes erfaring og praksis. Undervisningen involverer en betydelig grad af selvrefleksion og samarbejde blandt eleverne.

Det tilstræbes i forbindelse med besøg og undervisning i de enkelte enheder, at de elever som er tilknyttet den pågældende enhed, er tovholdere på besøget og i undervisningen, men dette betyder også at der forventes en betydelig

støtte fra enheden, i form af SME'er (Subjekt Matter Experts) til at kvalificere samt understøtte undervisningen i den pågældende enhed. I det tilfælde en given enhed ikke har en elev på det pågældende hold, skal enheden selv forestå tovholderfunktionen under besøget og i undervisningen.

EKSAMEN

Prøveform: eksamen består af to dele.

1. Refleksionsnotat hvor eleven forholder sig til indholdet på modulet set gennem en optik som oversergent/mellemleder. Refleksionsnotatet er individuelt, men indgår i et projektgruppearbejde hvor gruppen på holdet gennemfører et oplæg.
2. Læringsporteføljen hvor eleven løbende fører dagbog over de refleksioner vedkommende har i forbindelse med de enkelte lektioner i modulet.

Refleksionsnotatet samt læringsporteføljen indgår sammen med præstationen i projektgruppearbejdet i den samlede bedømmelse.

Censur: Intern

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Modul: Oversergenten som kultur- og holdningsbærer

Varighed: 3 dage

FORMÅL

Formålet med modulet er at få italesat de forventninger, der følger med graden oversergent, i relation til skabelse af holdninger, moral og disciplin gennem personligt eksempel.

LÆRINGSUDBYTTE

Efter afslutning af modulet vil eleven have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Have viden om og forståelse af publikationen Policy for Flyvevåbnets befalingsmandskorps.
- Have viden om og forståelse af sammenhængen mellem begreber som: holdning, korpsånd, moral og etik disciplin og ordentlighed i kontekst af rollen som oversergent.
- Have viden om og forståelse af Flyvevåbnets og egen enheds Mission, Vision, og Værdier (MVV).
- Skal have en grundlæggende viden om hvorledes man forholder sig til krænkende adfærd (KA), såvel som person eller i funktionen som oversergent.
- Have viden om og forståelse af virket som leder for ledere vs. leder for specialister, eller som en oversergent med ledelse af et fagområde, i relation til ledelsesgrundlaget.

Færdigheder

- Kan anvende den opnåede viden på modulet til at identificere, gennem iagttagelser ved egen enhed, hvorledes kollegaer og egne ledere løser opgaven som holdningsbærer i enhed. Observationerne nedfældes i en portfolio.
- Kan i forhold til MVV foretage observationer i enhedens daglige opgaveløsning, sammenholdt med f.eks. Commanders Intend eller lignende, for derigennem at identificere enhedens omsætning af FLV værdier til personlige værdier for den enkelte i enheden. Observationerne nedfældes i en portfolio.
- Kan kommunikere med kollegaer på over-/seniorsergentniveau og evt. enhedens officerer, om det at skulle fungere som oversergent og dermed være leder for andre ledere, være leder for specialister eller måske som egentlig fagansvarlig.
- Kan præsentere og diskutere udvalgte elementer fra eget perspektiv på et fremtidigt virke som oversergent ved myndigheden.

Kompetencer

- Kan tage personlig stilling til det at være holdningsbærer ved enheden.
- Kan tage et vist ansvar som oversergent for at enhedens værdier/ Commanders Intend bliver gjort til personlige værdier og holdninger for underlagt personel.
- Kan tage et vist ansvar for at balancen i ledelsesgrundlaget bliver idealet for eget virke i oversergentrollen.

INDHOLD

- Flyvevåbnets Mission, Vision og Værdier
- Forsvarets værdier
- Forsvarets ledelsesgrundlag
- Oversergenten som rollemodel
- Korpsånd
- Moral og etik
- Policy for flyvevåbnets befalingsmandskorps
- Flyvevåbnets befalingsmandsfolder
- OPRK-organisationen
- Krænkende adfærd
- Case arbejde

UNDERVISNINGS- OG STUDIEMETODER

Modulet tilrettelægges og gennemføres delvis som tilstedeværelsesundervisning ved FSGS og delvist som tjenestestedsbesøg ved Flyvevåbnets myndigheder. Dette modul afvikles samtidig med modulet Føring og operativ ledelse samt modulet FLV organisation og opgaver da man udnytter synergieffekten ved at være ude ved de forskellige myndigheder.

Undervisningen bygger på en tværfaglig, problem- og løsningsorienteret tilgang, og vil i sin tilrettelæggelse og gennemførelse i udstrakt grad inddrage elevernes erfaring og praksis. Undervisningen involverer en betydelig grad af selvrefleksion og samarbejde blandt eleverne.

Det tilstræbes i forbindelse med besøg og undervisning i de enkelte enheder, at de elever som er tilknyttet den pågældende enhed, er tovholdere på besøget og i undervisningen, men dette betyder også at der forventes en betydelig støtte fra enheden, i form af SME'er (Subjekt Matter Experts) til at kvalificere samt understøtte undervisningen i den pågældende enhed. I det tilfælde en given enhed ikke har en elev på det pågældende hold, skal enheden selv forestå tovholderfunktionen under besøget og i undervisningen.

EKSAMEN

Prøveform: eksamen består af to dele.

1. Refleksionsnotat hvor eleven forholder sig til indholdet på modulet set gennem en optik som oversergent/mellemleder. Refleksionsnotatet er individuelt, men indgår i et projektgruppearbejde hvor gruppen på holdet gennemfører et oplæg.
2. Læringsporteføljen hvor eleven løbende fører dagbog over de refleksioner vedkommende har i forbindelse med de enkelte lektioner i modulet.

Refleksionsnotatet samt læringsporteføljen indgår sammen med præstationen i projektgruppearbejdet i den samlede bedømmelse.

Censur: Intern

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Modul: Administration og forvaltning

Varighed: 2 dage

FORMÅL

Formålet med modulet er at skabe bevidsthed om administrative og forvaltningsmæssige forhold der kan knyttes til oversergentniveauet.

LÆRINGSUDBYTTE

Efter afslutning af modulet vil eleven have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Have viden om hvor man kan søge informationer af forvaltningsmæssige karakter f.eks. arbejdstidsregler, regler ved sygdom og ydelser mv. i relation til oversergentens funktionsområde.
- Have kendskab til de funktioner, som kræves i egen enhed i forhold til administrative- og forvaltningsmæssige opgaver.

Færdigheder

- Skal kunne søge og vurdere informationer af administrative- og forvaltningsmæssige forhold henhørende under funktionen som oversergent.

Kompetencer

- Kan udarbejde en plan for ekstra videreuddannelse i forhold til de krav som findes i egen enhed i forhold til administrative- og forvaltningsmæssige opgaver.

INDHOLD

- Administrative regler og forvaltning
- Arbejdstidsregler
- Regler ved sygdom
- Regler for ydelser
- Alm. Kursusforvaltning
- Case arbejde

Egen enheds administrative partner er stedet hvor der kan indhentes oplysninger om administrative og forvaltningsmæssige forhold i relation til oversergentens funktionsområde.

UNDERVISNINGS- OG STUDIEMETODER

Modulet tilrettelægges og gennemføres som tilstedeværelsesundervisning ved FSGS.

Undervisningen bygger på en tværfaglig, problem- og løsningsorienteret tilgang og vil i sin tilrettelæggelse og gennemførelse i udstrakt grad inddrage elevernes erfaring og praksis. Undervisningen involverer en betydelig grad af selvrefleksion og samarbejde blandt eleverne.

EKSAMEN

Prøveform: eksamen består af to dele.

1. Refleksionsnotat hvor eleven forholder sig til indholdet på modulet set gennem en optik som oversergent/mellemleder. Refleksionsnotatet er individuelt, men indgår i et projektgruppearbejde hvor gruppen på holdet gennemfører et oplæg.
2. Læringsporteføljen hvor eleven løbende fører dagbog over de refleksioner vedkommende har i forbindelse med de enkelte lektioner i modulet.

Refleksionsnotatet samt læringsporteføljen indgår sammen med præstationen i projektgruppearbejdet i den samlede bedømmelse.

Censur: Intern

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Modul: Læring og udvikling

Varighed: 9 dage

FORMÅL

Formålet med modulet er at træne eleven i løsning af flere formidlingsopgaver inden for f.eks. undervisning, briefing, mødeledelse m.v. samt planlægning af diverse relevante uddannelser og uddannelsesaktiviteter i egen enhed. Desuden introduceres til Veterancentrets (VETC) forståelse af militær mentaltræning (MMT) og klæde deltagerne på til at kunne videreformidle og implementere MMT i egen kontekst.

LÆRINGSUDBYTTE

Efter afslutning af modulet vil sergenten have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Have viden om og forståelse af Kolbs læringscirkel og begrebet "Livslang læring".
- Have viden om og forståelse af vigtigheden af kunne give og modtage feedback i det daglige virke som overserгент.
- Have viden om og forståelse af hvorledes et effektivt møde afholdes og ledes.
- Have viden om og forståelse af hvorledes briefinger, oplæg, eller større formidlingsseancer planlægges og gennemføres og evalueres.
- Have viden og forståelse for hvorledes man planlægger uddannelse med det formål at udvikle kollegaer og underlagt personel.

I forhold til Militær Mental Træning:

- Viden om baggrunden for Militær mentaltræning (MMT) og hvordan programmet har udviklet sig
- Skal have viden om begreberne Mental sundhed og mentale sundhedskompetencer som de centrale begreber i MMT programmet
- Viden om de forskellige stresstyper akut stress, akkumuleret stres og præstationsstress som er de betegnelser Veterancentret anvender
- Viden om stressmodellen IGLO som den anbefalede model til at forstå stress i en kontekst
- Viden om spændingsniveauet som en fysiologisk aktivering af både krop og psyke, og hvordan det anvendes inden for mentaltræning
- Forståelse af Operativ stresskontrol (OSK) som selvmonitorerings-værktøj og hvordan det kan anvendes ved enheder
- Viden om de fire stresshåndteringsteknikker målsætning, indre dialog, visualisering og vejrtrækning, som er de fire mest anvendte inden for præstationspsykologi og hvordan de anvendes i praksis
- Skal have forståelse af forskellige hjælpeinstanser som f.eks. OPRK og/eller VETC, hvad de hver især tilbyder og hvordan de kan anvendes
- Forståelse af de styrende principper i rollen som trainer og sammenhængen til egen praksis
- Forståelse af generelle barrierer og fremmende faktorer i forhold til praktisk implementering af MMT i egen kontekst

Færdigheder

- Kan anvende modulets viden til at gennemføre oplæg, briefinger, instruktion eller lignende formidlingsseancer, tilknyttet et overserгентniveau, og efterfølgende modtage feedback på det præsterede.
- Kan anvende fagområdets terminologier til udfærdigelse af læringsmål i forhold til de ovennævnte formidlingsseancer.

- Kan udføre praktisk mødeledelse med effektivitet i højsæde.
- Kan anvende opnået viden om feedback til at gennemføre og styre feedback seancer over for kollegaer og underlagt personel.
- Kan anvende opnået viden om undervisningsplanlægning til at gennemføre og styre uddannelse over for kollegaer og underlagt personel.

I forhold til Militær Mental Træning:

- Vælge og anvende de fire stresshåndteringsteknikker målsætning, indre dialog, visualisering og vejtrækning
- Identificere stresssymptomer ud fra OSK/MMT-folderen som selv-monitoreringsværktøj
- Skal kunne anvende fagområdets terminologi i kommunikationen med samarbejdspartnere og brugere
- Skal kunne identificere barrierer og fremmede faktorer i forhold til implementering af MMT i egen kontekst

Kompetencer

- Kan tage ansvar for at planlægge og målsætte en briefing, et oplæg, en instruktion, sidemandsoplæring eller en lignende formidlingsseance inden for eget faglige område.
- Kan tage et vist ansvar for at udvikle kollegaer og underlagt personel gennem anvendelse af feedback.
- Kan tage et vist ansvar for at udvikle kollegaer og underlagt personel gennem anvendelse af uddannelsesplanlægning.

I forhold til Militær Mental Træning:

- Skal kunne tage ansvar for hvilke forebyggende tiltag der findes når soldaten eller enheden oplever belastning
- Skal kunne tage ansvar for benytte de fire stresshåndteringsteknikker målsætning, indre dialog, visualisering og vejtrækning før, under og efter læringsaktiviteter
- Skal kunne planlægge og tage ansvar for at videreformidle MMT i egen kontekst og udvikle derpå
- Skal kunne opsøge videreuddannelse og udvikling af egne færdigheder

INDHOLD

- Publikationen: Instruktørvirke i forsvaret.
- Læringsteori
- Pædagogik og didaktik
- Udviklende samtaler og feedback
- OS som formidler af faglighed
- Tendenser i den didaktiske udvikling
- Træning af fagligheder
- Kolbs læringscirkel og livslang læring.
- Feedback.
- Kvalifikationsrammen for livslang læring og LRH beskrivelsesramme.
- Mødeledelse.
- Case arbejde.

I forhold til Militær Mental Træning

- Mental sundhed
- Stressforståelse
- Stresstyper
- Operativ stresskontrol (OSK)
- Forebyggelse
- Mentaltræning i militær kontekst
- Stresshåndteringsteknikker
- Spændingsregulering
- Emotions- og problemfokuseret håndtering
- Train the trainer-principper

- Implementering

UNDERVISNINGS- OG STUDIEMETODER

Modulet tilrettelægges og gennemføres som tilstedeværelsesundervisning ved FSGS.

Undervisningen bygger på en tværfaglig, problem- og løsningsorienteret tilgang og vil i sin tilrettelæggelse og gennemførelse i udstrakt grad inddrage elevernes erfaring og praksis. Undervisningen involverer en betydelig grad af selvrefleksion og samarbejde blandt eleverne.

EKSAMEN

Prøveform: eksamen består af to dele.

1. Refleksionsnotat hvor eleven forholder sig til indholdet på modulet set gennem en optik som oversergent/mellemleder. Refleksionsnotatet er individuelt, men indgår i et projektgruppearbejde hvor gruppen på holdet gennemfører et oplæg.
2. Læringsporteføljen hvor eleven løbende fører dagbog over de refleksioner vedkommende har i forbindelse med de enkelte lektioner i modulet.

Refleksionsnotatet samt læringsporteføljen indgår sammen med præstationen i projektgruppearbejdet i den samlede bedømmelse.

Censur: Intern

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Der er derudover krav om 100% tilstedeværelse i forbindelse med undervisning i MMT (to dage) for personel, der ikke i forvejen har modtaget den del af uddannelsen i andet regi.